

NIEUWSBRIEF WETTEN EN WETEN
WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Focus on you

Wetten en weten

Nieuwsbrief Wet maatschappelijke ondersteuning

YER Kenniscentrum, juli 2020

Inhoud

Nieuws.....	2
Geen eigen bijdrage in de maanden april en mei in verband met corona.....	2
Coronamaatregelen voor PGB-houders	2
Continuïteit financiering Sociaal Domein.....	3
Monitor gegevens Wvvgz.....	3
Informatiepunt voor aanpak multiproblematiek	3
Na de hulpmiddelen ook deel Beschermd Wonen via de Wlz	4
Verbeteragenda Wmo-hulpmiddelen	4
Jurisprudentie.....	5
Onterechte afwijzing verhuiskostenvergoeding met terugwerkende kracht	5
Medewerkingsplicht van cliënt	6
Onterechte afwijzing na zelf aanschaffen traplift	6
Geen pgb voor partner die mantelzorg verleend.....	8

Geen eigen bijdrage in de maanden april en mei in verband met corona

Nederland is inmiddels al een tijdje gewend aan 'het nieuwe normaal'. De maatregelen beginnen gewoontes te worden en we zouden bijna vergeten dat we een half jaar geleden ons nog van geen kwaad bewust waren.

Ook in zorgland is het onzeker geweest, en nog steeds. Voor de burger was het onduidelijk wie de regels voor de voorzieningen bepaalt en wat er zou gebeuren als we zonder hulp of ondersteuning komen te zitten. Gemeenten gaven de verantwoordelijkheid aan de aanbieders, om hun beleid aan te passen op de RIVM-richtlijnen. Aanbieders hebben er alles aan gedaan om de ondersteuning zo veel als mogelijk te laten doorlopen, maar dit lukte door de maatregelen niet altijd. Daarom heeft minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge besloten dat de burger met Wmo voorzieningen in de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdrage moeten betalen.

Bron: [CAK](#)

In verband met de nieuwe aanlevering voor het abonnementstarief zijn er veel gemeenten waar de burger de afgelopen maanden nog helemaal geen bijdrage heeft betaald. Inmiddels kan het CAK alle berichten weer verwerken en zullen de betreffende inwoner deze zomer alle openstaande facturen van het jaar 2020 gaan ontvangen. Het CAK heeft de inwoners die dit betreft geïnformeerd over de vertraging in de facturering. Het advies is ook gegeven aan de betreffende inwoners om het verschuldigde bedrag te reserveren.

Coronamaatregelen voor PGB-houders

'De zorg moet doorgaan' is het belangrijkste uitgangspunt voor de maatregelen rondom het pgb-proces. Wanneer er om wat voor reden dan ook geen zorg geleverd kan worden door de corona perikelen, mag de burger daar in geen enkel geval de dupe van worden. De maatregelen die hiervoor in april zijn opgesteld gelden voor budgethouders met een pgb op basis van de Wlz, de Wmo 2015, de Jeugdwet en deels voor de Zvw. De volgende maatregelen zijn hiervoor vastgesteld:

- Als er als gevolg van corona meer zorg nodig is, is het mogelijk meer uren in te kopen bij uw zorgverlener waar u al een contract mee heeft.
- Continuïteit van zorg wordt geborgd, als zorg niet geleverd kan worden is het mogelijk de zorg door te betalen. **deze maatregel is per 1 juli 2020 niet meer van kracht, apart van enkele uitzonderingen > [VNG, maatregelen pgb per 1 juli](#)*
- Als er als gevolg van corona vervangende zorg nodig is, kan deze worden ingezet voordat de zorgovereenkomst volledig is goedgekeurd.
- Informatie over beschermingsmiddelen.

Voor de eerste maatregel is er een mogelijkheid om versneld extra budget aan te vragen bij de gemeente, met de naam Extra Kosten Corona (EKC). Daarnaast is er een registratie proces opgezet voor zorgverleners om een corona-besmettingen te registreren bij de gemeente.

Continuïteit financiering Sociaal Domein

Op 25 maart heeft het Rijk afspraken gemaakt met de VNG over financiële zekerheid en ruimte aan zorgorganisaties en professionals tijdens de coronacrisis. Deze afspraken hebben betrekking op:

- Meerkosten voor gemeenten;
- Andere vormen van hulp;
- Tijdelijke omzetsdaling voor zorgaanbieders;
- Effecten na afloop van coronacrisis

Deze afspraken golden in eerste instantie tot 1 juni. In april zijn deze afspraken verder uitgewerkt en verlengd tot 1 juli. Deze deadline is gelijk getrokken met de afspraken in de Zorgverzekeringswet. Na 1 juli worden de coronamaatregelen voor de meeste budgethouders gestopt of afgebouwd.
bron: [VNG](#)

Monitor gegevens Wvggz

Met de eerste versie van de Wvggz-monitor is er zicht op de financieel-economische gegevens over meldingen, het verkennend onderzoek, de aanvragen zorgmachtiging bij het OM en de crisismaatregelen.

Voor wie zich afvraagt wat de Wvggz ook al weer was: de Wvggz is op 1 januari 2020 in werking getreden, en vervangt de Wet Bopz. De Wvggz gaat meer in op de behandeling van verwarde personen, in tegenstelling tot de BOPZ die zich voornamelijk richtte op de opname van verwarde personen.

Na de in werking treding van de Wvggz, waar er voor zowel netwerk als behandelaren meer mogelijkheden kwamen, zorgde dit bij de behandelaren voor een enorme administratieve druk. Alle wijzigingen in de behandeling moeten namelijk worden gecommuniceerd naar alle betrokken partijen zoals gemeenten, het OM, advocaten etc.

Bron: [ggz nieuws](#)

In verband met de gegevensuitwisseling en samenwerking tussen de Wvggz en de Wzd is er een addendum beschikbaar het 'Handvat gegevensuitwisseling bij samenwerking rond casuïstiek in het zorg- en veiligheidsdomein'. Dit addendum geeft een duidelijke weergave van de begrippen, afspraken, risico's, regels en zaken om rekening mee te houden binnen de Wvggz en Wzd.

Bron: [VNG](#)

Informatiepunt voor aanpak multiproblematiek

In het kader van domein overstijgend samenwerken, wat vaak aan de orde is bij meervoudige en complexe problemen van gezinnen, hebben vier kennisinstituten (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, Movisie, het Nederlands Jeugdinstituut en het Trimbos-instituut) informatie, werkwijzen en ervaringen gebundeld om de professional te kunnen helpen bij vraagstukken waar multiproblematiek speelt.

De website is speciaal gericht op de professional, waardoor de inhoud direct te koppelen is aan je eigen werk. Kijk hiervoor gerust eens op: www.platformmultiproblematiek.nl.
Bron: [VNG](#)

Na de hulpmiddelen ook deel Beschermd Wonen via de Wlz

Het staat al een tijdje op de planning. Dat de indicaties Beschermd Wonen overgaan van de Wmo naar de Wlz. Het gaat hierbij specifiek om cliënten met psychische problematiek die 24 uur per dag zorg nabij of permanent toezicht nodig hebben. De verwachting is dat een derde van alle cliënten die nu beschermd wonen, overgaan naar de Wlz. Het voordeel voor deze cliënten is dat de indicatie voor een langere periode wordt afgegeven en dit minder onzekerheid biedt. Voor gemeenten is er vooral een financieel voordeel. Afspraken over de verrekening van de kosten zijn nog in de maak en zullen achteraf worden doorgevoerd.

Informatie over langdurige zorg en ondersteuning voor mensen die langdurig geestelijke gezondheidszorg nodig hebben vind je op de website van [het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#).

Cliënten met een ZIN-indicatie worden geïnformeerd door de aanbieders van beschermd wonen. De groep cliënten met een pgb voor beschermd wonen zijn enkel bekend bij de centrumgemeente. Voor deze groep cliënten wordt er nadrukkelijk aan gemeenten gevraagd om actief te informeren over de mogelijke wijzigingen. Meer informatie over deze aankondiging voor pgb-houders vind je [hier](#).

Bron: [VNG](#)

Verbeteragenda Wmo-hulpmiddelen

Op 1 juni is de VNG samen met VWS, ZN, Firevaned, leder(in), de Patiëntenfederatie, Per Saldo, het UWV en Revalidatie Nederland een verbeterprogramma gestart om een normenkader en een actieplan te ontwikkelen. Dit naar aanleiding van signalen van cliënten over knelpunten bij de verstrekking van hulpmiddelen.

De VNG roept gemeenten op om zich te melden om actief mee te werken aan de Verbeteragenda hulpmiddelen. Gemeenten kunnen zich aanmelden als trekker of als deelnemer van een werkgroep en kunnen casuïstiek beschikbaar stellen of meedenken aan verdere invulling van de verbeteragenda hulpmiddelen.

Het project heeft een looptijd van 1 jaar en aan het eind van het jaar zal een steekproef gehouden worden om de effecten te onderzoeken.

bron: [VNG](#)

Onterechte afwijzing verhuiskostenvergoeding met terugwerkende kracht

In 2016 heeft meneer een urgentie gekregen voor een passende woning omdat door medische beperkingen de woning met trap, van zijn ouders, niet meer geschikt was. In december 2016 is meneer verhuisd naar een gelijkvloers appartement. In oktober 2017 heeft meneer vervolgens bij de Wmo een vergoeding aangevraagd voor verhuis- en inrichtingskosten.

Na onderzoek heeft de gemeente besloten de aanvraag af te wijzen omdat de verhuizing niet onverwacht en onvoorzien is en binnen de gangbare wooncarrière van meneer past.

Na bezwaar heeft de gemeente het besluit gehandhaafd, maar de motivering aangepast. De eerdere motivering had namelijk geen wettelijke grondslag. Aldus de gemeente heeft meneer op eigen kracht de beperkingen kunnen wegnemen door voor de melding te verhuizen, zodat de gemeente op grond van de Wmo 2015 niet verplicht was de gevraagde voorziening te verstrekken.

De rechtbank gaat mee met het besluit van de gemeente en verklaarde het beroep ongegrond.

Bij de centrale raad van beroep geeft meneer aan dat de gemeente had moeten beoordelen of op het moment van de verhuizing een medische noodzaak bestond op grond waarvan hij in aanmerking komt voor de verhuiskostenvergoeding van € 2.950,-, genoemd in het Financieel besluit Wmo 2017 gemeente Utrecht. Ten slotte heeft meneer aangevoerd dat hij de verhuizing en inrichting zelf heeft bekostigd door geld te lenen.

De centrale raad van beroep is van oordeel dat de gemeente had moeten beoordelen of er ten tijde van de verhuizing beperkingen werden ervaren door meneer. Ten onrechte heeft de gemeente aangegeven dat er door de verhuizing geen beperkingen meer waren. In artikel 2.3.2, aanhef en onder c, van de Verordening 2016 is bepaald dat een maatwerkvoorziening kan worden geweigerd als een objectieve beoordeling van de noodzaak of de wijze van ondersteuning niet meer kan worden vastgesteld. Omdat er geen twijfel is over de noodzaak van de verhuizing, gaat dat hier niet op. Ook de benoeming van de eigen kracht door de gemeente gaat hierin niet op. Meneer heeft namelijk aangegeven dat hij het geld voor de verhuizing en inrichting moest lenen.

De centrale raad van beroep besluit daarom het hoger beroep gegrond te verklaren. Daarop is ook besloten dat de gemeente de verhuiskostenvergoeding van € 2.950,- aan meneer moeten uitkeren en moet opdraaien voor de proceskosten.

Conclusie van deze uitspraak is dat de gemeente altijd gedegen onderzoek moet doen naar de beperkingen van de cliënt, ook wanneer deze reeds zelf een voorziening getroffen heeft. Er kan dus niet zomaar gezegd worden dat de cliënt op eigen kracht een oplossing heeft gevonden en dat daardoor geen aanspraak bestaat op ondersteuning. Dit betekent dan ook dat cliënten in sommige gevallen met terugwerkende kracht een voorziening kunnen aanvragen. De gemeente zal hierbij echter altijd goed onderzoek moeten doen en mag hierbij uitgaan van de goedkoopst adequate oplossing.

[ECLI:NL:CRVB:2020:1099](https://ecli.nl/crvb/2020/1099)

Medewerkingsplicht van cliënt

De gemeente heeft het verzoek van meneer, om zijn indicatie voor begeleiding te verlengen, op 12 juni 2017 afgewezen. De reden hiervoor is dat meneer geen of nauwelijks medewerking heeft verleend aan het onderzoek dat nodig is voor de uitvoering van de Wmo 2015. Hierdoor kon de gemeente het recht op een maatwerkvoorziening en de leveringsvorm daarvan niet vaststellen.

In bezwaar heeft de gemeente het besluit van 12 juni 2017 gehandhaafd. Het standpunt van de gemeente is dat het niet meewerken aan een onderzoek voor eigen rekening en risico van meneer komt.

In beroep is ook de rechtbank van oordeel dat de gemeente juist heeft gehandeld. Aldus de rechtbank heeft meneer niet voldoende meegewerkt aan het gesprek dat de gemeente met hem wilde voeren. Vervolgens is per brief en per e-mail aan meneer duidelijk gemaakt wat van hem verwacht wordt. Eventuele onduidelijkheden hierover heeft meneer niet bij de gemeente nagevraagd.

In hoger beroep heeft meneer aangevoerd dat hij wel degelijk medewerking heeft verleend. Dit blijkt onder andere uit zijn aanwezigheid bij het gesprek. Meneer geeft aan alle vragen te hebben beantwoord en dat de consulent van de gemeente het gesprek had verlaten. Meneer geeft ook aan dat zijn beperkingen zijn toegenomen.

Het oordeel van de centrale raad is dat het hoger beroep ongegrond is. De Wmo 2015 bepaalt dat zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen zes weken, een onderzoek moet uitvoeren. De cliënt is verplicht medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van het onderzoek.

Aldus de centrale raad van beroep is heeft de gemeente meneer, met de brief en de e-mail, in de gelegenheid gesteld om de benodigde informatie te verstrekken, maar heeft meneer hiervan geen gebruik gemaakt. Het is niet gebleken dat meneer hier niet toe in staat was om aan het onderzoek mee te werken. Over eventuele onduidelijkheden heeft meneer geen navraag gedaan bij de gemeente. De gemeente heeft hierdoor voldaan aan de onderzoeksplicht, terwijl meneer hier niet aan heeft voldaan. De gemeente heeft daarom terecht de noodzaak voor een maatwerkvoorziening niet kunnen vaststellen en daarom de aanvraag van appellant mogen afwijzen.

Conclusie is dat de cliënt ook een verplichting heeft om mee te werken aan het onderzoek. Wanneer de cliënt hier niet aan meewerkt kan de aanvraag dus worden afgewezen. Punt hierbij is wel dat de gemeente duidelijk dient te maken welke informatie voor het onderzoek noodzakelijk is, zodat de cliënt in de gelegenheid wordt gesteld om deze informatie aan te leveren.

[ECLI:NL:CRVB:2020:567](https://www.ecli.nl/crvb/2020/567)

Onterechte afwijzing na zelf aanschaffen traplift

Een alleenstaande moeder met een minderjarig kind is bekend met de ziekte ALS. Zij heeft eind 2017 telefonisch en schriftelijk een melding gedaan voor een traplift. Door de gemeente heeft er op 15 december 2017 een keukentafelgesprek plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit gesprek is door de gemeente een medisch advies opgevraagd bij revalidatiecentrum Klimmendaal. In dit advies, dat op 11 april 2018 is afgegeven, staat dat een traplift in de situatie van mevrouw slechts een tijdelijke oplossing is. De gemeente heeft daarop mondeling medegedeeld dat de traplift afgewezen zal worden. Mevrouw heeft hierop bezwaar aangetekend en daarin aangegeven binnen één week een schriftelijk besluit te willen ontvangen en anders over te gaan tot aankoop van een traplift. De gemeente heeft aangegeven dit bezwaarschrift nooit ontvangen te hebben.

Tijdens een keukentafelgesprek dat volgt op 18 mei 2018 heeft de gemeente aangegeven dat een traplift niet de meest geschikte oplossing is. De meest geschikte oplossing zou een zorgunit in de tuin zijn, die pas in november 2018 geplaatst kon worden. Voor de korte termijn zou een bed in de woonkamer in combinatie met thuiszorg adequaat zijn.

Op 22 mei 2018 hebben de ouders van mevrouw een tweedehands traplift aangeschaft waarvan zij de koopovereenkomst op 24 mei 2018 naar de gemeente hebben gemaïld, met het verzoek om aan te geven of deze de traplift geheel of gedeeltelijk vergoed zal worden. Deze traplift is op 12 juni 2018 in de woning van mevrouw geplaatst.

Nadat de gemeente erop had gewezen pas een besluit te kunnen nemen na een schriftelijke aanvraag, heeft mevrouw op 7 september 2018 opnieuw een schriftelijke aanvraag voor een traplift ingediend. De gemeente wijst de aanvraag af omdat de traplift geen adequate oplossing voor de lange termijn is en omdat er geen maatwerkvoorziening wordt gegeven voor kosten die gemaakt zijn voorafgaand aan het moment van de aanvraag.

Mevrouw gaat hierop in beroep en geeft aan dat de gemeente geen tijdelijke voorziening heeft geboden, waardoor zij gedwongen was zelf een traplift aan te schaffen. De gemeente blijft bij zijn standpunt.

De rechtbank is van oordeel dat de gemeente onterecht stelt dat de kosten die zijn gemaakt voordat de aanvraag was ingediend niet vergoed kunnen worden. Mevrouw heeft namelijk meerdere keren laten weten dat zij over zou gaan tot aanschaf van een traplift en uit de reactie die de gemeente heeft gegeven kon mevrouw ervan uit gaan dat de traplift zou worden afgewezen. Daarnaast geeft de rechtbank aan dat de gemeente niet juist heeft gehandeld door het wettelijke onderzoekstermijn van 6 weken ver te overschrijden. De gemeente heeft in deze periode ook geen tijdelijke oplossing geboden, terwijl zij op de hoogte was van het progressieve verloop van de ziekte ALS. De oplossing die de gemeente heeft geboden kwam pas ruim een half jaar na de melding. Dat mevrouw heeft aangevoerd dat de woonkamer hier te klein voor was, heeft de gemeente niet weerlegd. Een eventuele zorgunit kon ook pas één jaar na de melding geplaatst worden, waardoor er een tijdelijke voorziening voor minimaal 6 maanden noodzakelijk was. De gemeente heeft hierin ook niet duidelijk onderzocht wat de goedkoopst adequate oplossing was.

De rechtbank doet een tussenuitspraak door de gemeente in de gelegenheid te stellen om binnen 6 weken het besluit te herstellen.

Conclusie is dat in het geval van een te verwachten progressief verslechterende situatie, zoals bij de ziekte ALS, de gemeente snel actie moet ondernemen. Dit staat beschreven in de artikelen 2.3.2 en 2.3.3 Wmo 2015. Omdat de gemeente niet snel actie heeft ondernomen is het daarom begrijpelijk en verdedigbaar dat mevrouw zelf een traplift heeft aangeschaft. De kans bestaat dat hier nog een vervolg op komt via een hoger beroep. Hiervan houden we je op de hoogte.

[ECLI:NL:RBGEL:2020:1388](https://ecli.nl/RBGEL:2020:1388)

Geen pgb voor partner die mantelzorg verleend

In de gemeente Zoetermeer is een aanvraag ingediend voor een pgb met een omvang van 43 uur huishoudelijke hulp en 1 uur persoonlijke verzorging per week, geleverd door partner. Het betreft hier een situatie waarbij belanghebbende bekend is met de ziekte Alzheimer en de partner de volledige zorg en het huishouden overneemt. Deze aanvraag is geadviseerd door de wijkverpleegkundige en voorzien van een brief van de behandelend neuroloog waarin staat dat de zorg zwaar valt bij partner.

De gemeente Zoetermeer heeft besloten om de aanvraag af te wijzen omdat een pgb in deze situatie niet leidt tot ontlasting van partner. De partner wordt door de gemeente gezien als mantelzorger en de taken die worden opgepakt worden gezien als gebruikelijke hulp. Om de partner te ontlasten heeft de gemeente aangeboden om 3 uur huishoudelijke ondersteuning via een gecontracteerde zorgaanbieder en kortdurend verblijf in te zetten. Dit besluit is in bezwaar gehandhaafd, waarna belanghebbende beroep heeft aangetekend.

De rechtbank is van oordeel dat de gemeente juist heeft gehandeld. Het pgb leidt namelijk niet tot ontlasting van de partner en het aanbod voor zorg in natura in combinatie met kortdurend verblijf wordt hierin als een passende oplossing gezien. Het verweer van belanghebbende dat de partner alle huishoudelijke taken, de boodschappen, het wandelen met belanghebbende en het vervoer naar het ziekenhuis organiseert gaat hierin niet op. De rechtbank geeft hierover aan dat dit gebruikelijke mantelzorg (een term die niet bestaat) betreft.

De overbelasting waarover de neuroloog spreekt wordt ook naar het oordeel van de rechtbank niet weggenomen door de verstrekking van een pgb. Dat de partner personen kent waar dit wel zo gaat maakt het niet anders, dat is een andere situatie. De echtgenoot wil geen hulp in natura maar een pgb om extra inkomen te ontvangen als tegenprestatie voor de hulp die hij zijn partner geeft. Daar is een pgb niet voor bedoeld.

De gemeente Zoetermeer heeft in deze situatie twee afwijzingsgronden gehanteerd. Zo ontlast de gewenste voorziening de mantelzorger niet en vallen de over te nemen taken onder gebruikelijke hulp. De gemeente had er in deze situatie ook voor kunnen kiezen om het beheer van het pgb ter discussie te stellen. Wanneer belanghebbende de regie namelijk niet kan voeren en de zorgverlener (partner) het pgb niet mag beheren, wie doet dat dan?

De conclusie is dat, indien een partner in staat is de huishoudelijke taken over te nemen dit gezien kan worden als gebruikelijke hulp. De zorgtaken die partner oppakt vallen onder mantelzorg. Indien de combinatie van deze taken zorgen voor overbelasting kan hier ondersteuning ingezet worden ter ontlasting van de mantelzorger. Een pgb voor de vergoeding van de mantelzorger betreft geen ontlastende voorziening. Nu is het afwachten of belanghebbende nog in hoger beroep gaat. Hiervan houden we je op de hoogte.

[ECLI:NL:RBDHA:2020:3834](https://ecli.nl/RBDHA:2020:3834)